

Poglavlje 3 – Alat 1: Predložak revizije politika

Ovaj predložak je osmišljen da pomogne omladinskim organizacijama i nevladinim organizacijama koje rade s mladima da provedu reviziju zasnovanu na dokazima o tome kako njihove politike i prakse odgovaraju na OGBV. On povezuje svaku stavku s osnovnim, opipljivim dokazima, tako da revizija ne ovisi samo o "mišljenju", već o provjerljivim izvorima. Struktura je inspirisana smjernicama na nivou EU o cyber nasilju, GBV i zaštiti podataka¹.

1. Informacije o reviziji

- Naziv organizacije:
- Datum:
- Revizori (interni / eksterni):
 - ☐ Glavni izvori dokaza (obilježite ili navedite):
 - ☐ Dokumenti politika (politika zaštite, kodeks ponašanja, pravila o sigurnosti na internetu)
 - ☐ Materijali za obuku i evidencija o prisustvu
 - ☐ Zapisnici / registri prijava incidenata (ako postoje)
 - ☐ Ankete za evaluaciju ili povratne informacije sa mladima
 - ☐ Intervjui sa najmanje 3–5 članova osoblja i 3–5 mladih osoba
 - ☐ Ostalo _____

¹ Evropski institut za ravnopravnost spolova (EIGE). (2023). *Borba protiv cyber nasilja nad ženama i djevojkama*. Ured za publikacije Evropske unije. https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/combating_cyber_violence_against_women_and_girls.pdf

Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP). (2025). *Globalna akcija protiv rodno zasnovanog nasilja na internetu: Učinimo digitalne prostore sigurnim*. Ujedinjeni naciji. <https://www.undp.org/press-releases/making-digital-spaces-safe-global-action-against-online-gender-based-violence>

Evropska komisija. (b.d.). *Pravni okvir zaštite podataka EU*. Evropska komisija – Generalna direktorija za pravosuđe i potrošače. https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/legal-framework-eu-data-protection_en

2. Politika i upravljanje

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Da li organizacija ima pisani dokument ili izjavu koja eksplicitno navodi online rodno zasnovano nasilje (OGBV) ili rodno zasnovano nasilje omogućeno tehnologijom?	Tekst politike / kodeksa ponašanja; datum usvajanja.		
Da li se u najmanje jednom dokumentu politike povezuje online sigurnost sa širim obavezama u pogledu rodne ravnopravnosti i ljudskih prava (npr. rodno zasnovano nasilje, zaštita djece/mladih, digitalna prava)?	Referenca na sveobuhvatne strategije, deklaracije ili memorandume o razumijevanju.		
Postoji li jasna izjava da organizacija usvaja pristup nulte tolerancije prema OGBV-u i štetnom ponašanju na internetu (za osoblje, volontere, partnere i mlade ljude)?	Odredba u politici koja eksplicitno navodi OGBV i navodi posljedice.		

3. Definicije i obuhvat OGBV

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Da li politika definira ključne oblike OGBV-a (npr. cyber-praćenje, doxxing, zlostavljanje na osnovu slika, koordinirano trolovanje/govor mržnje)?	Odjeljak s definicijama u politici ili pratećim smjernicama.		
Da li definicije priznaju da OGBV može dovesti do ili se preklapati s nasiljem i uznemiravanjem izvan mreže (kontinuum online-offline)?	Jezik politike koji povezuje online incidente sa širim sistemima zaštite i zaštite.		
Jesu li definicije napisane na način prilagođen uzrastu i usmjeren na preživjele, izbjegavajući krivljenje žrtve ili preširoku terminologiju "neprikladnog ponašanja"?	Analiza formulacije; ako je moguće, povratne informacije mladih o jasnoći i pravičnosti.		

4. Povjerljivost, zaštita podataka i sigurnost

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Imate li pisana pravila o tome kako se pohranjuju, dijele i brišu lični podaci i dokazi (snimci ekrana, poruke) iz OGBV slučajeva?	Interne smjernice za zaštitu podataka / povjerljivost; raspored zadržavanja.		
Da li je osoblje obučeno kako rukovati dokazima bez ponovne traumatizacije preživjelih ili izlaganja dodatnom riziku (npr. sigurno pohranjivanje, minimalno dijeljenje)?	Zapisnici o obuci; materijali za obuku o postupanju sa dokazima i digitalnoj sigurnosti.		
Postoji li mladima prilagođeni opis načina na koji štitite privatnost kada neko prijavi seksualno zlostavljanje i iskorištavanje (npr. "ko će ovo vidjeti, zašto i koliko dugo")?	Snimci ekrana ili tekst uputa za prijavu; prijevodi ili prilagođene verzije za mlađu publiku.		

5. Putevi izvještavanja, odgovora i podrške

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Postoje li više pristupačnih kanala za prijavu OGBV-a (online i offline), uključujući opcije za anonimnost gdje je to prikladno?	Spisak kanala (npr. obrazac, e-pošta, linija za pomoć, pouzdano osoblje; navesti mogućnost anonimnosti gdje je primjenjivo).		
Postoji li jasan opis koliko dugo neko može očekivati da čeka na odgovor i kako će dobiti povratne informacije?	Dokumenti s politikama ili FAQ; ako su dostupni, zapisi o odgovorima na prijave.		
Postoje li dokumentovani postupci koji povezuju prijavljeno OGBV sa uslugama podrške specifičnim za mlade (npr. savjetovanje, pravna pomoć, savjeti o digitalnoj sigurnosti)?	Putevi upućivanja; pisani sporazumi sa službama za rodno zasnovano nasilje / mentalno zdravlje.		

6. Obuka, kapaciteti i kultura osoblja

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Postoji li redovni, obavezni plan obuke o OGBV-u, digitalnoj sigurnosti i praksi osjetljivoj na traume za osoblje i volontere?	Plan/kalendar obuke; liste prisustva; materijali za obuku		
Jesu li zaposleni obučeni kako slušati i reagovati na otkrivanja bez vršenja pritiska na mlade da preduzmu formalne korake?	Materijali za obuku; ako je moguće, kratka samoprocjena osoblja ili bilješke s intervjua		
Da li organizacija ima procedure zaštite ili ljudskih resursa koje drže osoblje odgovornim za počinjenje ili neuspjeh u reagovanju na seksualno zlostavljanje/iskorištavanje?	Politika ljudskih resursa/zaštite; dokumentovani disciplinski postupci i mehanizmi za pregled slučajeva		

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

7. Inkluzija, intersekcionalnost i participacija mladih

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Da li politika eksplicitno priznaje da se rizik od OGBV-a i pristup podršci razlikuju prema spolu, invaliditetu, migracijskom statusu, seksualnosti i drugim isprepletenim faktorima?	Jezik politike; strateški ili smjernice koji spominju intersekcionalnost		
Da li su mladi preživjeli ili grupe koje vode mladi uključeni u pregled ili su-dizajniranje politika i kampanja vezanih za seksualno nasilje?	Zapisnici sa sastanaka o participaciji mladih; mandat savjetodavne grupe mladih		
Da li organizacija prati ili prikuplja povratne informacije od marginaliziranih grupa o njihovim iskustvima online sigurnosti?	Obrasci za povratne informacije, zapisi fokus-grupa ili izvještaji anketa		

8. Praćenje, evaluacija i poboljšanje

Pitanja	Potrebni dokazi	Ocjena (Da/Djelimično/Ne/U razvoju)	Komentari
Da li organizacija vodi anonimne evidencije o incidentima OGBV-a i odgovorima na njih u svrhu praćenja i učenja?	Registar ili dnevnik incidenata (sa uklonjenim identitetima); M&E okvir koji spominje pokazatelje OGBV-a		
Da li organizacija pregleda ove zapise i povratne informacije najmanje jednom godišnje kako bi ažurirala svoje politike i prakse?	Izveštaji sa sastanaka povratne petlje; datumi revizije politika i dnevni promjena		
Postoje li mjerljivi pokazatelji povezani s ishodima vezanim za OGBV?	Strateški plan ili matrica praćenja i evaluacije (M&E) koja navodi pokazatelje vezane za OGBV		

9. Akcioni plan i preporuke

Identificirane glavne snage

Glavni nedostaci identificirani:

Prioritetne kratkoročne aktivnosti (sljedećih 3–6 mjeseci) i odgovorna osoba/tim

Srednjoročna i dugoročna poboljšanja (sljedećih 6–24 mjeseca) i odgovorna osoba/tim

Ime i uloga

Potpis
